

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
Judecător: L. Holevițaia
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov

Dosarul nr. 3ra-544/18

ÎNCHEIERE

02 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Gargaun Igor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gărgăun Igor împotriva Companiei Naționale de Asigurare în Medicină privind contestarea refuzului, obligarea de a activa polița de asigurare, recunoașterea dreptului de reducere și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, prin care a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 30 mai 2017,

c o n s t a t ă :

La 26 septembrie 2016, Gărgăun Igor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Naționale de Asigurare în Medicină, solicitând constatarea refuzului ilegal, obligarea de a activa polița de asigurare, recunoașterea dreptului de a beneficia de reducere și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, din anul 2008, în calitate de avocat, beneficiază de asigurare medicală în baza poliței de asigurare nr. xxxxxxxxx, plătește regulat prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în valoare unică. În luna februarie 2016, a aflat că polița de asigurare obligatorie medicală a fost dezactivată.

Susține reclamantul că, la 15 august 2016, a adresat o cerere prealabilă Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, prin care a indicat asupra ilegalității dezactivării poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. xxxxxxxxx, eliberată la 23 ianuarie 2008, și necesitatea reactivării acesteia. Totodată, a indicat asupra prevederilor legale care îi dă dreptul de a beneficia de reduce cu 50% de la plata primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2015, solicitînd de a considera reducerea stabilită prin lege și a transfera suma plătită în exces la plata poliței de asigurare medicală obligatorie

pentru anul 2016.

Prin scrisoarea nr. 07/10-421/1337 din 01 septembrie 2016, Compania Națională în Medicină, referindu-se la pretenția sa cu privire la reducere 50%, acordată prin lege pentru anul 2015, a indicat eronat că în cazul dat ar fi vorba de neretroactivitatea legii, totodată a refuzat activarea poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Compania Națională de Asigurări în Medicină a ignorat faptul că reducerea a fost stabilită pentru anul 2015 și a produs efecte juridice pentru întregul anul 2015, dar nu pentru o parte. Deși, a indicat asupra unui precedent în cazul Deciziei Curții Supreme de Justiție, cauza civilă nr. 3ra-1362/15, avocata Gaștoși Violeta împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, în care instanța de recurs a constatat ilegalitatea refuzului Companiei Naționale de Asigurări în Medicină de a activa polița de asigurare, pârâțul a ignorat aceste aspecte determinându-l să se adreseze instanței de judecată.

Considerând dreptul la asistență medicală oportună și calitativă, garantată de stat, asigurarea medicală, dovedită prin polița de asigurare medicală nr. xxxxxxxxx din 21 noiembrie 2013 și obligația de a plăti prima de asigurare obligatorie medicală timp de trei luni de la data intrării în vigoare a Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, dezactivarea poliței de asigurare medicală pentru anul 2016 a fost vădit neîntemeiată în condițiile în care nu au existat temeiuri legale pentru dezactivarea acesteia. Totodată, pentru reclamant la data de 12 februarie 2016 nu au existat restanțe la plata primei de asigurare obligatorie sau alte circumstanțe care impune dezactivare poliței. Mai mult ca atât, nici în cazul în care Compania Națională de Asigurări în Medicină ar considera existența unor restanțe, întemeiate sau neîntemeiate, aceasta nu ar fi în drept să dezactiveze polița de asigurare obligatorie în medicină, având metode suficiente de a interveni pentru a obliga la plata primei de asigurare obligatorie de asistență medicală prin sancționare contravențională sau adresarea instanțelor de judecată, plata fiind obligatorie prin lege și nu una facultativă.

La 27 februarie 2015, până la intrarea în vigoare a Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2015 nr. 74 din 12 aprilie 2015, reclamantul a achitat prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în valoare de 4 056 lei. Considerând reducerea prevăzută de lege, valoarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală stabilită în sumă fixă care urma a fi achitată pentru anul 2015 în primele trei luni de la intrarea în vigoare a respectivei legi, este de 2 028 lei. Prima de asigurare obligatorie de asistență medicală prevăzută de lege privește perioada anului 2015, iar de reducerea dată beneficiază toate persoanele fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingere, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar.

În condițiile în care legea prevede că și avocații beneficiază de reducere cu 50% în condițiile plății primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în primele trei luni de la intrarea în vigoare a legii, iar până la intrarea în vigoare a respectivei legi a avansat prima de asigurare obligatorie de asistență medicală

pentru anul 2015 în valoare de 4 056 lei, fiind suma care a fost plătită în condiții impuse prin ordinul Companiei de Asigurare în Medicină, această plată este considerată efectuată în avans. Persoanele care au avansat primele urmează să beneficieze de prevederile legii cu privire la reducere, în caz contrar, valoarea plătită în exces și înregistrată la contul acestora până la intrarea în vigoare a respectivei legi urmează a fi restituită plătitorilor. În toate cazurile, suma plătită în avans a fost considerată de Compania Națională de Asigurări în Medicină ca primă de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2015, în așa fel fiindu-i aplicabile prevederile Legii intrate în vigoare după efectuarea plăților, iar acest fapt impune și aplicarea prevederilor cu privire la scutirea de 50% și în privința avocaților. Or, sistemul de drept național interzice discriminare sub orice formă.

În cazurile în care sumelor plătite anticipat, până la intrarea în vigoare a respectivei legi, le sunt aplicabile prevederile legii privind fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală nr. 74 din 12 aprilie 2015, legea urmează a fi aplicată în totalitate dar nu în mod selectiv și prin abuz în interesul Companiei Naționale de Asigurare în sumele plătite pentru anul 2015, anterior intrării în vigoare a respectivei legi ar urma a fi restituite plătitorilor.

Menționează că încercarea Companiei Naționale de Asigurări în Medicină de a scoate de sub incidența legii persoanele care au plătit în avans prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2015, constituie inducere în eroare a asiguraților sau abuz de dreptul de a beneficia de reducere.

Reclamantul consideră că în condițiile în care dezactivarea poliței de asigurare obligatorie medicală a fost efectuată ilegal, prin ignorarea drepturilor constituționale, garanțiilor privind ocrotirea sănătății și prevederilor normative imperative, se impune activarea poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală pe numele avocatului Gărgăun Igor.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 30 mai 2017, cererea de chemare în judecată depusă de Gărgăun Igor împotriva Companiei Naționale de Asigurare în Medicină, privind constatarea ilegalității refuzului Companiei Naționale de Asigurare în Medicină de a activa polița de asigurare obligatorie de asistență medicală, obligarea Companiei Naționale de Asigurare în Medicină de a activa polița de asigurare obligatorie de asistență medicală, recunoașterea dreptului de a beneficia de reducere cu 50 % la plata pentru prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pentru anul 2015 și transferarea sumei de 2028 lei, achitate în exces, la data de 27.02.2015, în contul plății pentru anul 2016, încasarea prejudiciului moral în sumă de 30 000 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.82, f.d.86-90).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, s-a respins apelul declarat de Gărgăun Igor și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 30 mai 2017 (f.d.134, f.d.135-143).

La 25 aprilie 2018 intimatul Compania Națională de Asigurări în Medicină a prezentat referință, solicitând respingerea recursului.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 16 martie 2018 Gărgăun Igor a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel

Chișinău din 12 decembrie 2017, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că instanța de apel a admis mai multe încălcări care au dus la soluționarea greșită a cauzei și a apreciat arbitrar probele anexate la materialele cauzei, fiindu-i astfel încălcat dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 12 ianuarie 2018 (f.d. 144), cât și faptul că la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar demonstra momentul comunicării acesteia, recursul formulat de Gărgăun Igor se consideră declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gărgăun Igor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel și respectiv, nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma

probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, iar recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului, invocate în speță, sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Gărgăun Igor ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Gărgăun Igor se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță